

TRAFICOM

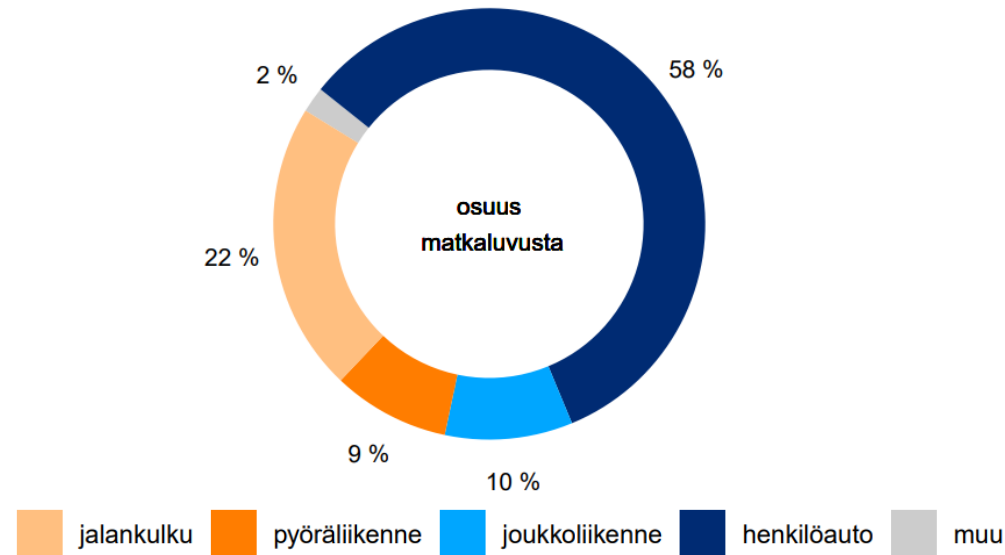
Liikenne- ja viestintävirasto

Pyöräliikenteen rooli ja potentiaali liikennejärjestelmässä - Miten valtio tukee roolin vahvistamista?

Kuntatekniikan päivät 2024
Rovaniemi 23.5.2024

Muutama nosto pyöräliikenteen nykytilasta

Pyöräliikenteen kulkutapaosuus 9 %

- Oulun seutu 18%
- Joensuu ja Jyväskylä 12%

Pyörällä tehdään useimmin

- Työmatkoja (25%)
- Ostosmatkoja (17%)
- Koulumatkoja (14%)
- Liikuntaan ja vapaa-aikaan liittyviä matkoja (14%)

Kokonaisuutena pyöräliikenteen rooli on suurin koulumatkoilla (19%) ja työmatkoilla (11%)

Pyörämatkojen pituudet

- Matkat pääosin alle 10 km, mutta suurin osa matkoista alle 5 km (80%)
- Keskipituus vuonna 2021 4,0 km (kasvanut vuodesta 2016 0,7km!)

Pyöräliikenteen potentiaali

Valtakunnallinen henkilöliikennetutkimus (HLT)

54%

kaikista Suomessa
tehdyistä matkoista
alle 5 km mittaisia

43 %

alle 5 km matkoista
tehtiin
henkilöautolla

2 800 000

päivittäistä alle
5 km automatkaa

60%

kaikista automatkoista
alle 10 km

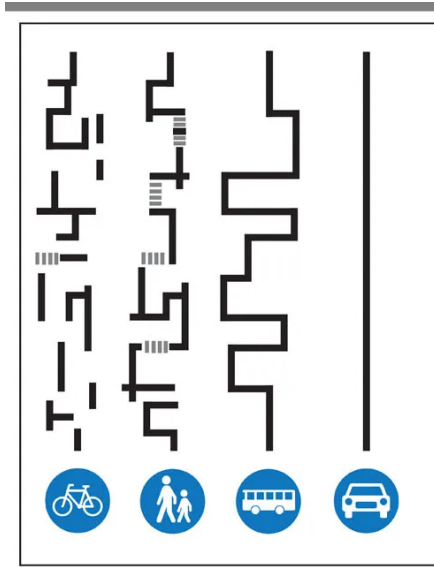
- **40% alle 5 kilometrin automatkoista (=1,1 miljoonaa päivittäistä matkaa)** on jo nyt tunnistettu olevan korvattavissa kävellen, pyörällä tai joukkoliikenteellä

**Liikennejärjestelmän
tehostamisen potentiaali
pyöräliikenteen roolia
kasvattamalla on
valtavan suuri**

**Lisäksi potentiaalia on
pyöräliikenteen
kytkemisessä osaksi
joukkoliikennematkoja**

Nykytilanteen haasteita

1950 - present

COPENHAGEN
IZE
EU

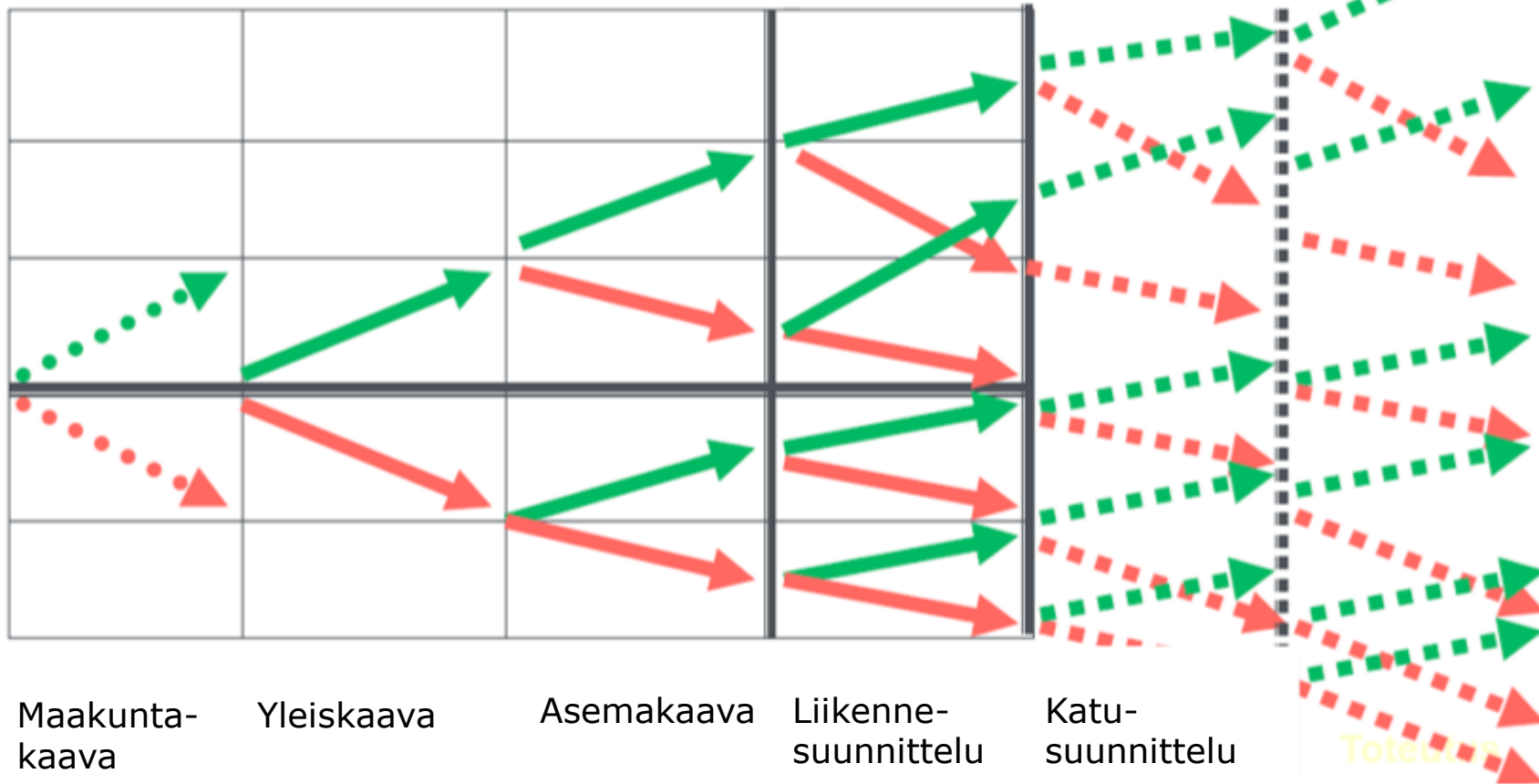

Kuva: Pekka Tahkola

TRAFICOM

Hyvä ratkaisu
Huono ratkaisu

Maakunta-
kaava

Yleiskaava

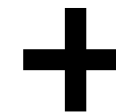
Asemakaava

Liikenne-
suunnittelu

Katu-
suunnittelu

Toteutus

Toteutus

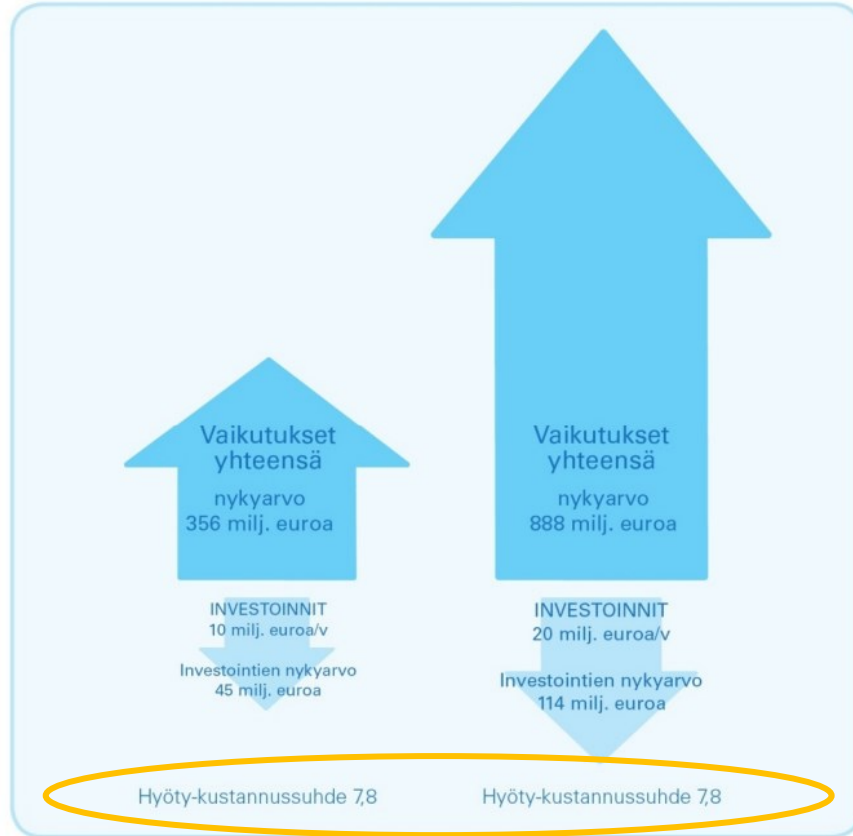
**Kunnossapito ja
kunnossapidettävyys**

**Suunnitelmien
auditointi**

**Ohjeistuksen
kehittäminen**

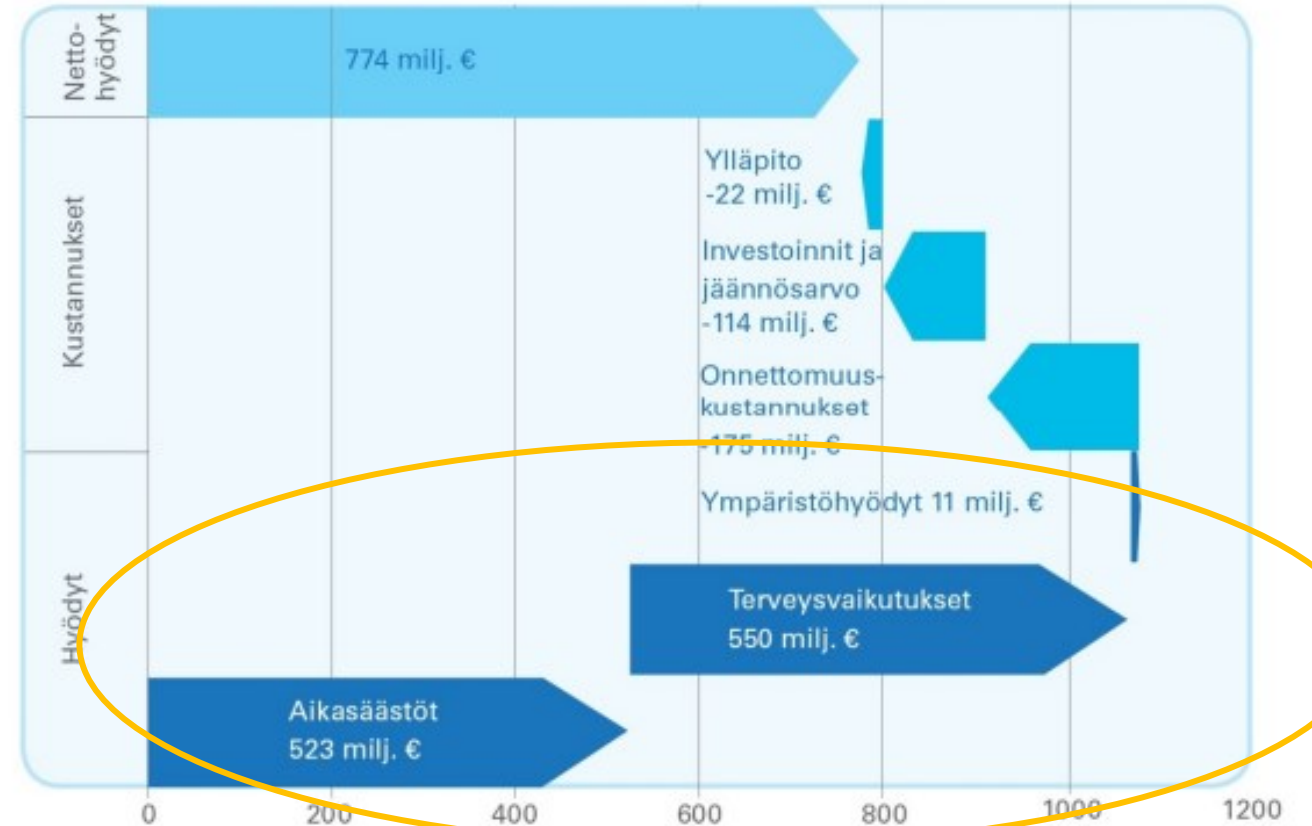
Pyöräliikenteen hyödyt

- Hyötyjen rahallista arvoa ei ole Suomessa vielä arvioitu laajemmin, mutta Helsingissä on tehty v. 2014 selvitys pyöräliikenteen hyödyistä. Sen perusteella pyöräliikenteen investointien hyöty-kustannussuhde on luokkaa 7,8 (loistava). Lisäksi selvitys avaa eri hyötykomponenttien keskinäisiä suuruusluokkia.

Pyöräilyn hyödyt ja kustannukset Helsingissä (2014)

20 MILJOONAN EURON INVESTOINTIOHJELMA

Huomattavia ruuhkia myös iltapäivällä Helsingissä – HS listasi lakon seuraukset

Osa Helsingin pääväylistä täyttyi autojonoista lakkopäivänä. Ruuhkia syntyi aamulla sekä iltapäivällä.

Sami Takala HS, Katri Kallionpää HS, Anne Kantola HS

14.12.2023 6:07 | Päivitetty 14.12.2023 16:42

Mannerheimintien liikennoruuhkaa keskusta-alueella iltapäivällä torstaina. KUVA: KAISU MOILANEN HS

Toimiva joukkoliikenne on autoilijan etu

Lukijan mielipide | Ilman muita liikkumisen muotoja autoilu olisi Helsingissä huomattavasti nykyistä hankalampaa.

Pikaraitolinja 15 liikennöi Itäkeskuksen ja Keilaniemen välillä. Helsingin Viikissä radan rinnalla kulkee pyöräily- ja jalankulku tie. KUVA: MIKA RANTA / HS

+ Liikennejärjestelmän tasapaino ja liikkumisen tasa-arvo: Arjen kohteet saavutettavissa riippumatta väestöryhmästä, iästä, sukupuolesta, liikuntakyvystä, taloudellisesta asemasta jne.

Miten valtio tukee pyöräliikenteen roolin vahvistamista?

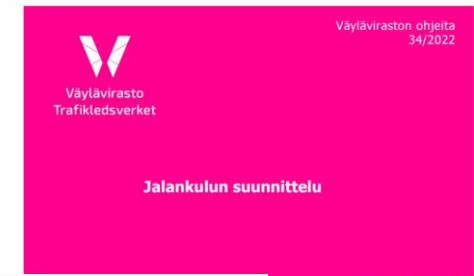

Kestävän liikkumisen valtionavustukset

- ▶ **Kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelma** (kevät)
- ▶ **Valtionavustus kävelyn ja/tai pyöräliikenteen edistämishojelmien laadintaan** (syksy)
  - ▶ Tarkoitus edistää kävelyn ja pyöräliikenteen edistämisen suunnitelmallisuutta ja kokonaisvaltaisuutta
- ▶ **Liikkumisen ohjauksen valtionavustukset** (syksy)
  - ▶ Kestävän liikkumisen edistämistä tukevia hankkeita (neuvontaa, markkinointia, selvityksiä, toimintatapojen kehittämistä, ymmärryksen lisäämistä jne.)
  - ▶ Haun aihepiirejä pyritään muokkaamaan kannustaviksi uusiin avauksiin
- ▶ **Tieliikenteen turvallisuustoiminnan edistämisen valtionavustus** (syksy)
  - ▶ Tuetaan uudenlaisten toimintatapojen ja ideoiden kokeilua liikenneturvallisuuden ja -turvallisuustyön kehittämiseksi

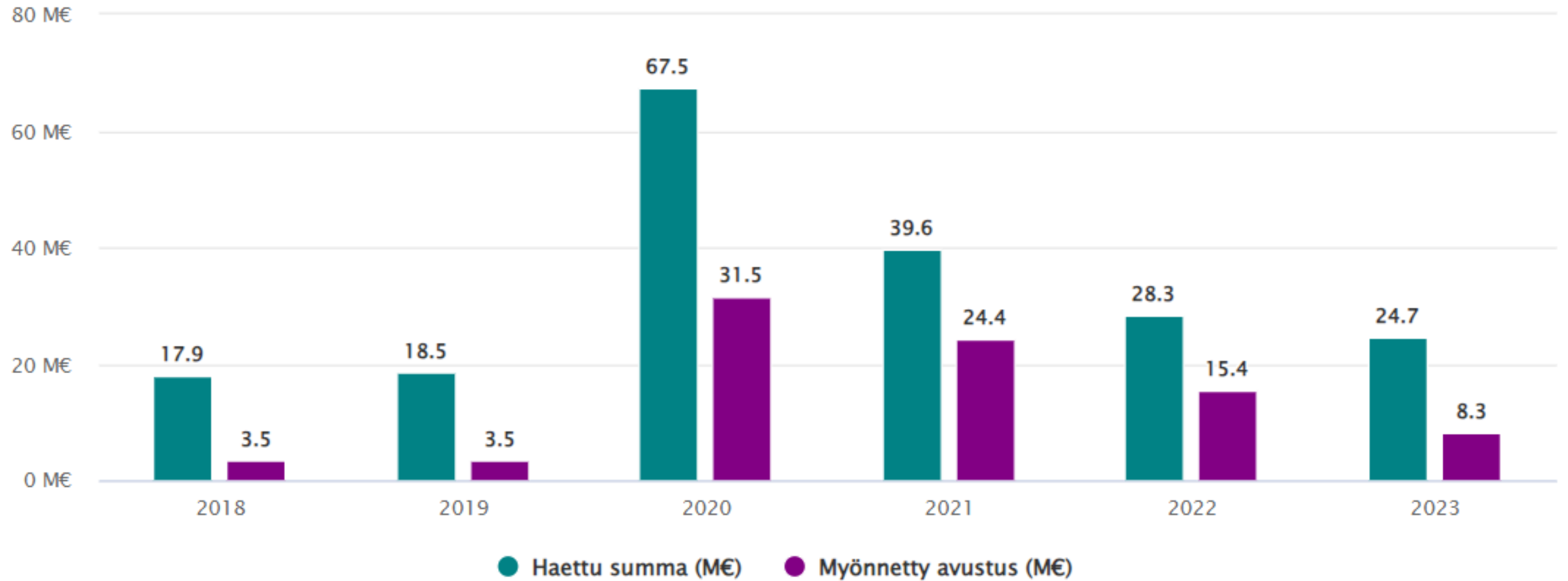
Kävelyn ja pyöräilyn investiohjjelma

- ▶ Valtionavustushaku kunnille kävelyn ja/tai pyöräliikenteen **infran rakentamiseen tai parantamiseen**
- ▶ Fokuksessa arkikävelyn ja -pyöräilyn olosuhteet ja houkuttelevuuden lisääminen
- ▶ Kriteereinä
  - ▶ sitoutuminen suunnitelmalliseen kävelyn ja pyöräliikenteen edistämiseen
  - ▶ Infran laatu (suunnitteluohjeiden vaatimukset)
  - ▶ Lisäksi erityistä huomiota kiinnitetään järjestelyiden turvallisuuteen
- ▶ Hankkeiden ollessa käynnissä **pyritään tukemaan suunnittelunohjauksella**

Kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelma

Haetut ja myönnetty avustukset 2018–2023

Haetut ja myönnetyt avustukset 2018-2023

Kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelma

	Hakemusten lkm	Haettu avustus yhteensä (M€)	Avustettujen hankkeiden lkm	Myönnetty avustus yhteensä (M€)
Yli 100 000 asukasta	152	101,4	95	54,2
50 000 - 99 999 asukasta	68	24,4	35	12,6
20 000 - 49 999 asukasta	130	29,9	53	8,6
10 000 - 19 999 asukasta	95	23,1	35	6,3
5 000 - 9 999 asukasta	76	16,1	21	3,4
alle 5 000 asukasta	46	5,5	7	0,2

**Vuosina 2018-2023 avustusta on myönnetty yhteensä 85,6 M€
(248 hankkeelle 85 kuntaan)**

Kiitos!

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Antti Rahiala
erityisasiantuntija

Kestävä liikenne ja liikkuminen -palvelukokonaisuus
Liikennejärjestelmäpalvelut-osaamisalue
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

antti.rahiala@traficom.fi
029 5345 383